

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. IX. Solvitur aliud argumentum ex alio absurdo petitum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

non tamen illa quæ sunt eadem uni tertio inadæquate; ut constat in personis divinis, quæ licet sint inadæquate idem in essentia divina, non tamen sunt idem inter se: ita etiam, illa quæ coexistunt & sunt præsentia uni tertio adæquate & totaliter, coexistunt etiam inter se; non tamen illa quæ coexistunt uni tertio inadæquate solum, & non totaliter: Adam autem, & Antichristus, ac res omnes temporales, & successivæ, non coexistunt, nec sunt præsentia æternitati totaliter & adæquate, & secundum totam extensionem virtutalem quam includit; sed inadæquate solum, & secundum aliquam tantum ejus virtualitatem. Quod ut magis percipiatur.

256 Observandum est, quod sicut immensitas divina, aliquid realiter præfens & immediatum, duobus modis dici potest. Primum toti adæquate & totaliter, ita ut sit ubicumque est Deus, & cui Deus est præfens, illi omni sit etiam præfens; quomodo solæ tres Personæ Divinæ Trinitatis sunt sibi invicem præfentes. Secundò toti quidem, sed non totaliter; Toti inquam (quia cum Dei immensitas sit indivisibilis, nullasque partes habeat, quod ei præfens, & immediatum est, non nisi toti præfens esse potest) sed non totaliter, eò quod Deus aliis rebus præfens & immediatus sit, quibus hæc præfens non est; quomodo quælibet creatura toti immensitati Dei præfens est. Ita similiter toti æternitati dupliciter aliquid potest coexistere, & esse præfens. Primum adæquate & totaliter, & secundum omnes partes virtuales, quas in sinu suo vastissimo & infinito continet; & hoc modo nulla creatura coexistit æternitati: secundò toti quidem æternitati (cum illa indivisibilis sit, nullasque partes priores aut posteriores in se contineat, saltem formaliter) sed non totaliter & adæquate, quia æternitas aliis rebus prioribus & posterioribus, præfens est & coexistens, quibus res illa non coexistit. Atque hoc tantum modo, Adam & Antichristus realiter sunt præfentes æternitati, & illi coexistentes; quia non coexistunt illi, quatenus æquivaler omnibus differentiis temporis, & quatenus in se continet omnes illos sinus, & partes virtuales, de quibus antea diximus, sed solum illi coexistunt, in quantum ea continet unam partem virtutalem, correspondentem illi differentiæ temporis præteriti, in qua Adamus existit, & alteram correspondentem temporis futuro, in quo Antichristus existit, unde licet Adamus & Antichristus, coexistant toti æternitati, non tamen illi coexistunt totaliter, & adæquate. Sicut licet Pater & Filius communicent totam essentiam Spiritui Sancto, non tamen totaliter, & omnibus modis, quibus communicabilis est; non enim communicant eam per generationem, quomodo communicabilis est, & de facto communicatur Filio ab æterno.

257 Ad ultimum respondetur nullum esse inconveniens admittere infinitam multitudinem cogitationum, simul præsentem & existentem in mensura æternitatis: quia sicut illæ cogitationes, & actus amoris, per hoc quod sint præfentes & existentes in æternitate, non dicuntur esse simpliciter & absolute, sed secundum quid, & cum addito, scilicet in æternitate: ita etiam non dicuntur infinita actu & simpliciter, sed tantum secundum quid, & in potentia. Cujus ratio est, quia illa similitas & præsentia quam habent in mensura æternitatis, non impedit quin habeant in propriis durationibus successivam, & nusquam possint reperiri simul, non enim aliã ratio-

A ne dicuntur esse actu simul in æternitate, nisi quia æternitas, ratione suæ infinitatis & indivisibilitatis, se virtualiter coextendit ad totam eorum successivam latitudinem. Cum ergo æternitas non tollat successivam hujusmodi cogitationum, non obstat etiam quominus illa sint in potentia solum & sine categoriæ infinita.

§. IX.

Solvitur aliud argumentum ex alio absurdo petuum.

Objicies ultimo: Si futura contingentia essent realiter & physice æternitati præsentia, & naturalia à Deo cognoscerentur, nihil à divino intellectu cognosceretur ut futurum, nec unum tanquam prius aliò; nam in æternitate nihil est futurum, nec unum aliò prius: Sed hoc videtur absurdum: Ergo & illud.

Confirmatur: Si duo corpora cognoscerentur perfecte penetrata inter se, unum non cognosceretur prius aliò: Sed omnia quæ sunt divinæ æternitati præsentia, perfecte penetrantur, cum nihil æternitatis sit cui non sint præsentia: Ergo eorum quæ sunt æternitati præsentia, unum aliò prius cognosci nequit.

Ad objectionem respondeo distinguendo sequelam Majoris: Nihil à divino intellectu cognosceretur ut futurum, respectu æternitatis, concedo sequelam. Respectu propriæ durationis, nego sequelam; & idem dicendum est de prioritate unius ad aliud.

Ad confirmationem dico disparitatem esse inter res successivas & temporales, ut præfentes æternitati, & duo corpora se invicem penetrantia; nam duo corpora inter se perfecte penetrata, occupant eundem locum, tam formaliter, quam virtualiter; subindeque nullâ prioritate gaudere possunt, nec diversitate locali: æternitas autem, cum sit multiplex virtualiter (ut pote eminenter continens plures durationes creatas) est illis coexistens, secundum diversas virtualitates: unde illa quæ æternitatem secundum esse formale penetrant, non penetrant illam, secundum omnem ejus virtualitatem; ideoque possunt diversis durationibus ab æternitate contingere mensurati, & respectivè ad illas, præsentia, præterita, & futura, vel priora, & posteriora dici.

ARTICULUS VIII.

An præsentia realis & physica futurorum contingentium in æternitate, conducat ad perfectionem scientiæ quam Deus habet de illis; & requiratur ad hoc ut illa sit invariabilis, & intuitiva?

IN hoc articulo exponemus quartum & præcipuum fundamentum, quò Thomistæ ducuntur ad realem & physicam futurorum contingentium in æternitate præsentiam, contra Recentiores propugnandam illud enim petitur ex invariabilitate & intuitione divinæ scientiæ, quæ sublatâ tali præsentia stare nequunt, ut sequentibus conclusionibus ostendemus.